

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsak torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrske kraje za celo leto 14 K, za pol leta 7 K, za četrt leta 3-50 K, mesečno 1-20 K; za Nemčijo za pol leta 7-90, za četrt leta 4 K; za Ameriko za pol leta 9-50 K za četrt leta 4-80 K.

Posredovna številka 18 v.

Reklamacije so pošiljane prosilo. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisni se ne vračajo, imenit. Enostopna petil-vrtilca (širina 88 mm) za enkrat 20 vln., večkrat po dogovoru.

45. številka.

V Ljubljani, v soboto, dne 15. maja 1909.

Leto XII.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo »Rdečega Prapora«, Ljubljana. — Za denarne pošiljave naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo »Rdečega Prapora«, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II.

Državni zbor.

V torek je imela zbornica sejo, na kateri se je razpravljalo o nujnem predlogu agrarcev glede na takozvano rajoniranje pese. V okrajih, kjer je razvita industrija sladkorja, pridelujejo kmetje peso, katero rabijo tovarne za sladkor. Kartel teh tovarn pa »rajonira« peso, to se pravi: Kraji, v katerih se prideluje pesa, se razdele in posamezni deli se dodeli gotovim tovarnam. Kmet mora torej prodajati svojo peso tisti tovarni, katero mu je določil kartel, tako da je tudi glede na ceno popolnoma odvisen od tovarne. Kmetova svoboda je torej v teh krajih prazna beseda. Državni zbor je že enkrat poizkusil, izpremeniti te razmere s posebnim zakonom, katerega je pa zavrgla gosposka zbornica. Potem so kmetje na Češkem in Moravskem pomislili na organizacijo. Ta je ostala precej nepopolna, zakaj pod agrarnim vodstvom ni mogla priti na edino pravo stališče. Kar se je pa ustanovilo, je moralo kmalu spoznati enake težave kakor delavske organizacije. Oblasti so jih grdo gledale in so jim delale ovire, kjer so le mogle, v svojih vrstah so pa nahajale izdajalce, ki so ravnali prav tako kakor stavkokazi, kadar so delavci v gospodarskem boju. Socialni demokratje podpirajo nujni predlog, ki zahteva preiskavo razmer, v katerih žive kmetje, ki sade peso.

Predlog, ki ga je vložil poslanec Rychtera in so ga podpirali češki in nemški agrarci, zahteva, da se izvoli komisija, ki naj preišče razmere pesarjev in naj poroča zbornici v štirih tednih. Predlog utemeljuje češki agrarec

poslanec Bergmann,

ki pravi, da je sladkorni kartel s pomočjo vlade napravil iz kmetov inventarne predmete, ki se vpisujejo v tovarniške račune prav tako kakor stroji, voli in vozovi. (Čujte! Čujte!) Rajoniranje ne škoduje kmetom samo finančno, temveč tudi moralno; tovarne plačujejo različne cene, da bi tako zasejale nezaupanje med kmete in preprečile njih združitev. Kmetje so si napravili varstveno organizacijo in so zahtevali od tovarn priznanje organizacije, skupno javno prodajo, poštene pogodbe in sprejemljivo ceno. Tovarnarji hočejo na vsak način razdejati organizacijo. Letos si kmetje niso znali drugače pomagati, pa so sklenili, da nobeden ne bo sadil pese. Tovarnarji so se smejali, misleči, da se ta sklep nikdar ne izvrši. Kmetje so vedeli, da ne bodo vsi možbeseda; zlasti je nekdo, ki je bil prej na čelu kmetov, zaradi tega zapustil organizacijo. Mislilo se je, da bo vlada stavila kakšne kompromisne predloge. Namesto tega je poslala k občinskim načelnikom žandarje z grožnjami. Minister se je pač pogajal s tovarnarji, kmetov še vprašal ni nič.

Poljedelski minister dr. Bráf

je zagovarjal vlado, češ, da ni mogla nič opraviti, ker so se njeni dobri nameni razbili ob upiranju fabrikantov.

Socialni demokrat Binovec

govori češko in pravi, da se bodo hude posledice boja, ki ga vodijo kmetje, pokazali ne le v tovarnah za sladkor, ampak tudi v drugih industrijskih podjetjih. Govornik zastopa okraj, v katerem so interesi poljedelskega prebivalstva vezani s 14 tovarnami za sladkor in je na ta način imel pri-

liko, spoznati važnost tega boja. Najvažnejša zahteva kmetov je priznanje organizacije. Ampak v agrarnih strankah je ta organizacija tako pomanjkljiva, da bodo kmetje težko kaj dosegli z njo. Razni člani agrarne stranke, med njimi tudi voditelji, so že porabili boj, da so sami sadili več pese kakor druga leta. Pa to ni čudno, če se pomisli, da so se zavezali, pomagati tovarnam, če bi delavci stopili v stavko.

Potem govori češki agrarec Udržal, ki pripoveduje nekaj zanimivih dogodkov. Za njim pride

socialni demokrat Seitz,

ki izvrstno prikazuje razmerje med kmeti in socialno-demokratskimi delavci. Razume se, da bodo socialni demokratje glasovali za predlog, zakaj v tem boju ne morejo biti drugje kakor na strani delavcev, t. j. kmetov. Socialni demokratje žele kmetom, ki sade peso, boljše plačo. Praktično je pa to le na ta način mogoče, da se poveča konzum sladkorja. To pa bi se doseglo, če bi se sprejela socialno-demokratska zahteva, da se zniža davek na sladkor. Krščanski socialci, ki so temu nasprotovali, so škodovali tudi kmetom. V gosposki zbornici so različne osebe zlorabile svoj sedež v zakonodajstvu za svoje materialne interese. Boj je tudi zato tako težak, ker ga vodijo kmetje z bogatimi kapitalisti. Pritožbe nad oderuhi v sladkornem kartelu so zelo naivne; da se postavlja državna moč na stran podjetnikov, ni nič novega. To se godi vsak dan; saj se je policija celo drznila, aretirati poslance, ki so zastopali interese delavcev. Če hočejo kmetje voditi resen boj proti izkoriščevalcem, bodo morali občutiti to, kar čuti delavec vsak dan, namreč da je državna moč vedno na strani izkoriščevalcev. Če se toži zaradi onih kmetov, ki so zapustili organizacijo, bi bilo treba opozarjati na stavkajoče delavce, ki pozivajo svoje sodelavce, naj ne postanejo stavkokazi, naj ne izvršujejo lopovske službe. Omenil bi, da so se taki delavci tožili in obsojali zaradi »izsiljevanja«! Na Dunaju vodijo zdaj mizarji težak boj. Pred očmi državnega pravdnika si dovoljujejo podjetniki nasilstva, a nobenemu državnemu pravdniku ne prihaja na misel, da bi poklical izsiljevalce na odgovornost! Iz vsega se vidi, da je v nekih ozirih ob vsem nasprotju vendar neka solidarnost med vsemi delavnimi ljudmi. Zato naj zastopniki poljedelcev, kadar se bodo zopet slišale pritožbe delavcev zaradi krivičnega ravnanja državnih oblasti ne govore o pretiravanju socialnih demokratov in naj se ne postavljajo na stran izkoriščevalcev, temveč naj pomislijo, da se lahko ubogim kmetom tudi tako godi. Agrarni govorniki so pripovedovali, da so se našli kmetje, ki so se prodajali tovarnarjem; torej stavkokazi. V narečju podjetnikov so to »delavoljni delavci«, ki jih »mora« policija braniti pred »terorizmom socialne demokracije«. Taki »delavoljni delavci« so pa ničvredni lopovi, ki so naprodaj; to so stavkokazi, ljudje, ki napadejo v najnevarnejših trenutkih boja svoje prijatelje strahopetno za hrbotom in tako škodujejo celemu razredu. Menda bodo zastopniki poljedelskega ljudstva spoznali, da je nedostojno poštenega človeka, podpirati stavkokaze in njihove organizacije. Organizirano delavstvo bo vedno na strani tistega poljedelskega prebivalstva, ki se bojuje proti izkoriščanju; organizirano delavstvo pa tudi upa, da bo našlo med poljedelskimi zastopniki v svojih bojih, če že ne podpore, pa vsaj razumevanje.

Potem so govorili k stvari še poslanci Rychtera, Lukš, Damm, Wille, Iro in Šabata. Razprava se ni končala, temveč se bo nadaljevala.

Ko so se rešile še neke malenkosti, se je zaključila seja.

Sodrugom v Pulju!

Volilci tretjega razreda v I. okraju!

Pozivamo Vas, da glasujete kompaktno za samostalno listo socialističnih kandidatov, katero Vam predlaga združena jugoslovanska in italijanska socialno-demokratska stranka.

Kandidatje so:

Josip Zlobez, pek;

Josip Perković, electricist;

Ermann Donagio, kovač;

Angel Butignoni, klesar.

Volilci! Glasujte jutri, v nedeljo, dne 16. maja kompaktno za navedene kandidate, ki so izmed najboljših jugoslovanskih in italijanskih sodrugov v Pulju. Glasujte složno in s tem daste najboljši odgovor nesramnim napadom kapitalističnih podreptih muh. Glasujte proti obema kamorama! Glasujte kot socialisti!

Socialistični volilni odbor.

Strokovni pregled.

Štajerska strokovna konferenca. Zveza delavskih društev na Štajerskem ima na binkoštno nedeljo, dne 30. maja v Gradcu v steinfeldski pivovarni (Münzgrabenstrasse) tretji zvezni zbor s sledečim sporedom: 1. Poročilo predstojništva in podružnic. Poročevalec sodrug Ausobsky. 2. Poročilo kontrolnega odseka; poročevalec sodrug Benischek. 3. Izobraževalno stremljenje strokovnih organizacij; poročevalec sodrug Ivan Muchitsch. 4. Reforma pravil. 5. Volitev odbora in kontrolnega odseka. 6. Eventualno. Na binkoštni pondeljek, dne 31. maja pa je v istem lokalu sedma deželna strokovna konferenca z dnevnim redom: 1. Gospodarska kriza in njeni vzroki; poročevalec sodrug Ausobsky. 2. Socialno zavarovanje; poročevalec sodrug Jodlbauer.

Nova kolektivna pogodba v špedicijski stroki. 4. maja je potekla na Dunaju stara kolektivna pogodba, ki so jo imeli delavci špedicijske stroke s svojimi gospodarji. Po daljšem obravnavanju zastopnikov organizacije in gospodarjev napravila se je sledeča pogodba: Kočijaži, nakladalci in skladišni delavci dobe v prvem letu dela 27 K na teden; po preteku te dobe dobe skladišni delavci po 28 K, kočijaži in nakladalci pa po 31 K na teden. Delavci na kolodvoru prejemajo po 27 K tedensko. To velja do 12. maja 1912. Od tega dne naprej se zviša plača za eno krono. Pomagači, ki niso v stalnem delu, dobe prvo leto, odkar delajo v špedicijski stroki, po K 4-50 na dan, drugo leto pa po 5 K. Delavni čas začne na sploh ob 7. uri (le pri kočijažih ob 6. uri) in traja najdalje do osme ure, le na kolodvoru do 7. ure. Pavse so: ena po eni uri, dve pa po 1/4 ure. Delo izven Dunaja se plača za vsakega dne po 2 kroni več. Prvi maj je praznik, ki se plača. — Če primerjamo to novo pogodbo s staro, moramo reči, da se je dosegel res velik napredek. Tu je zopet lep dokaz: kaj napravi dobra strokovna organizacija!

Politični odsevi.

* Za štajerski deželni zbor je sklenila deželna organizacija nemške socialne demokracije v Gradcu, postaviti kandidate tudi v kmečki kuriji in sicer v volilnem okraju Bruck, Mürzzuschlag, Marijino Celje, Aflenz, Kindberg. Kandidata stranke sta državni poslanec Ausobsky in Anton Kamper, računovodja v Srednji vasi. Kandidata krščanskih socialcev sta Schoiswohl in Wöls, kandidata nemških agrarcev pa Hainzl in Pierer. Volitev je v pondeljek dne 17. maja.

goče, izrabljali gospodarsko premoč za teroriziranje volilcev.

V posameznih krajih je bil izid sledeči:

	Horvatek	Kral
Maribor	1738	913
Studenec	413	36
Celje	82	391
Ljutomer	26	56
Laški trg	24	60
Ptuj	114	226
Brežice	18	51
Sevnica	48	8
Vransko	39	—
Žalec	78	1
Brežice, ptujske	29	119
Velenje	12	23
Šoštanj	18	120
Slov. Bistrica	18	82
Fridava	9	57
Saldenhofen	30	—
Rogatec	1	67
Sauerbrunn	—	70
Sv. Lovrenc	24	77
Marenberg	6	59
Hohenegg	7	37
Polstrava	92	—
St. Lenart	10	48
Gornji grad	46	—
Wernsee	69	—
Vis. Muta	94	55
Rajhenburg	34	—
Konjice	10	48
Prasperk	48	—
St. Jur	24	1
Weitenstein	—	34
Fraslava	23	—
Drahenburg	38	1
Smarje	30	1
Slov. Gradec	15	85

Bosenska agrarna banka. Dunaj 14. maja.

Glasovanje v aneksijskem odseku se je izvršilo tako: Najprej se je glasovalo o Vukovičevi resoluciji, ki izreka vladi grajo zaradi dovoljenja banke. Predlog je bil odklonjen s 26 proti 21 glasom. Za predlog so glasovali: Adler, Daszynski, Dürich, Hrasky, Kalina, Kramar, Krek, Laginja, Modraček, Nemeč, Okunievskij, Pernertstorfer, Renner, Seabar, Seitz, Seliger, Schilinger, Švejk, Udržal, Vrtal, Vukovič. Proti so glasovali: Axmann, Bachmann, Bieloahlawek, Bugatto, Buzek, Damm, Dobernig, Ebenhoch, Einspinner, Viktor Fuchs, Geßmann, Glombinski, Guggenberg, Hormuzaki, Kolowrat, Kuranda, Liechtenstein, Michael Mayr, Morsey, Redlich, Roszkowski, Rzeszodko, Karl Schachinger, Starzynski, Sylvester, Wolf. Odsotni so bili: Bialy, Mahler, Vassilko, Žygulinski. — Z enakim številom glasov se je odklonila druga Vukovičeva resolucija, ki zahteva, da se preklicke garancijska obveznost. Tretja Vukovičeva resolucija, da sme vlada le tedaj pritrđiti ustavnemu načrtu za Bosno, če se v njem prepove privatna odveza kmetov, je bila odklonjena s 25 proti 22 glasom; Kuranda je tukaj glasoval z opozicijo. — S 26 proti 21 glasom je bila odklonjena Daszynskega resolucija, ki pravi: «Vlada je s tem, da je pritrđila koncesiji za agrarno banko, ravnala proti soglasnemu sklepu posl. zbornice z dne 10. marca t. l. in s tem izdala interese Avstrije ter interese bosensko-hercegovega prebivalstva, torej grobo prekršila svojo dolžnost.» — V enakem razmerju je bila odklonjena druga resolucija Daszynskega: «Vlada se poziva, naj se takoj poda v pogajanja s skupno vlado, da se izvrši zemljiška odveza v Bosni in Hercegovini državnim potom in financialno pripomočjo obeh državnih polovic.»

Potem se je glasovalo o resolucijah vladnih strank.

Redlichova resolucija, da naj se izvrši zemljiška odveza potom državnega zavoda, se sprejme soglasno. Druga Redlichova resolucija, da naj se prepove kupčija s papirji ogrske banke na avstrijskih borzah, se sprejme z 39 proti 8 glasom. — Sprejme se vseh pet Geßmanovih resolucij ter Sylvestrova resolucija, ki zahteva, da se izdela zakon o odgovornosti skupnih ministrov. Bieloahlawek in Kolowrat sta preklicala svoji resoluciji. Prvi del Morseyeve resolucije, ki izreka Burianu nezaupnico, se sprejme soglasno; proti drugemu delu, da se sprejme Bienertova izjava kot dovoljno jamstvo, glasujejo socialni demokrati, Jugoslavi in Čehi. — Poslanca Daszynski in Vukovič naznanita svoje predloge kot minoritetne vote.

Na to je Šusteršič predlagal, naj se voli poročevalec za zbornico. Temu se je upiral Geßmann z zvijačo, češ, da je vsa zadeva samo debata o vprašanju Daszynskega na finančnega ministra. Šusteršič je opozarjal na § 19 poslovnika, Kramar in Seitz sta pa vprašala Geßmanna, kako da je sam vložil 5 predlogov, če misli, da odsek res nima sklepati o njih? Na to je Geßmann predlagal, naj se poroča o sklepih šele tedaj, kadar se bo poročalo o aneksijskem zakonu. Večina, ki se boji debate v zbornici kakor peklenšček križa, je glasovala za to zavlačenje.

Državni zbor. Dunaj, 15. maja. Včeraj se je sprejela z veliko večino nujnost predloga, ki ga je bil vložil Rychtera zaradi pesarjev; v meritorni

debati so govorili poslanci Binovec (soc. dem.), Lisy (češ. rad.), Bergmann (češ. agr.), Krütznern (nem. agr.), Dürich (češ. agr.) in Bernt (nem. rad.) Predlog je bil tudi meritorno sprejet. Potem se je začela razprava Masarykovega nujnega predloga zaradi veleizdajniškega procesa v Zagrebu. Predsednik Pattai je podal dolgo izjavo, s katero je nasprotoval trditvi, da zbornica ne bi bila kompetentna za posvetovanje o stvari. Potem je Masaryk utemeljeval nujnost. Na željo predsednika je po približno polurnem govoru prekinil in bo nadaljeval svoj govor v torek.

Poslanec Pernertstorfer je vprašal predsednika, kaj je z imunitetno zadevo poslanca Löwa, klicanega brez vprašanja zbornice na sodišče. Predsednik je odgovoril, da je že posredoval pri justičnem ministru, pa še ni dobil odgovora. Posl. Malik vlaga predlog, da se zakonito dovoli seziganje mrličev. Roblek interpelira radi postavljanja slovenščine na lokalni železnici Celje-Velenje.

Kazenske izvršbe. Dunaj, 15. maja. Justični minister je včeraj v državnem zboru vložil načrt zakona, s katerim se uredi dovoljevanje odlašanja kazni, pretrganja kazni in odlašanja denarne globe.

Viljem na Dunaju. Dunaj, 15. maja. Pri včerajšnjem svečanem obedu v cesarskem dvoru je cesar Franc Jožef nazdravil Viljemu ter se «z odkritosrčno hvaležnostjo spominjal v zadnjem času ponovno sijajno izkazane zvezne zvestobe» in je trozvezo označil kot jamstvo miru. Cesar Viljem je odgovarjal z željo, da bi ta zveza med Avstrijo in Nemčijo trajala v najkasnejšo bodočnost. Popoldne sta oba cesarja brzojavno pozdravila laškega kralja.

Lopuhin obsojen. Peterburg, 14. maja. Sodišče je izreklo, da je Lopuhin kriv, da je pripadal zločinski zvezi, ter ga je obsodilo na pet let prisilnega dela. Sodba se mora predložiti carju.

Portugalsko ministertvo. Lizbona, 14. maja. Novo ministertvo je sestavljeno tako: Predsedstvo in notranje zadeve Venceslao de Lima; pravosodje Medeiros; finance Azevedo; zunanje zadeve Borage; vojna Cardeira; mornarica in kolonije Perreira Vianna; delo Barjona.

Železniška nesreča nad Mariborom.

Sedaj, ko se je položaj nekoliko izjasnil, se kaže, da so bile prve vesti o železniški nesreči, ki se je primerila v torek pri Pesnici nad Mariborom, pretirane. Vendar pa je katastrofa vsekakor še zelo velika. Poštni vlak, ki je stal na tiru, ker ni dobil znamenja za prosto vožnjo, ima številko 37 in je znan kot «gledališki vlak». Brzovlak št. 9, ki je prišel za njim, je našel signal za prosto vožnjo. Vendar je pa strojevodja opazil, da ima vlak pred seboj in je dal nasproten par, čim je mogel. Skoraj sočasno pa je opazil tudi strojevodja osebnega vlaka prihajajoči brzovlak ter je hitro skočil na lokomotivo in pognal vlak dalje. Karambol se pač ni dal več preprečiti, toda posledice bi bile veliko groznejše, ako ne bi bilo osobe tako previdno storilo, kar se je dalo. Lokomotiva brzovlaka se je zaletela še s tako silo v zadnji vagon osebnega, da ga je kar prerezala; razbit je tudi predzadnji voz. Lokomotiva se je zapeljala na kolesje razbitega vagona. Vozovi so se vneli in ogenj se je videl daleč v noč. Ubit je bil slikar Walter z Maribora, ki ga je vrglo zmečkanega deset metrov čez nasip; štiri osebe so pa poškodovane. Pomožni vlak so odposlali iz Maribora. Iz Gradca se je odpeljalo reševalno društvo, ki se je pa vrnilo, ko je izvedelo, da je njegova pomoč že nepotrebna. Razbiti vozovi so podrli dva brzojavna droga in žice so se potrgale. Ponesrečence so odpravili v Maribor.

Zaradi nesreče pridejo v preiskavo uradniški aspirant Hugo Slansky, ki je zaspal, postajni čuvaj A. Kvas in pa blokni čuvaj Frangeš, prvi, češ, da ni zbudil uradnika, drugi pa, ker je pustil brzovlak na postajo. Frangeš trdi z vso odločnostjo, da je dobil znamenje, da je proga prosta, Slansky pa odločno zanikuje, da bi bil dal kakšen signal. Če bi bila proga električno blokirana, kakor je na drugih mestih, bi bila taka nesreča sploh nemogoča.

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo!

Ceniki zastoj in poštarne prosto!

Pozor!

Kdor želi imeti dobro uro, naj jo zahteva z znakom «Union», ker te ure so najbolj trpežne in natančne. Dobe se pri:

Fr. Čudnu
urarju in trgovcu
v Ljubljani
delničar in zastopnik
švicarskih tovarn
«Union» v Bielu in
Genovi. 40-8

Restavracija „Narodni dom“

se priporoča.

Točijo se pristna vina in sveže pivo.
Dobra kuhinja.

Na razpolago je velik senčnat vrt in arena za veselice, shode i. t. d.

Pri veselicah se toči brez povišanja cen.

Z odličnim spoštovanjem
Emil Kržišnik
restavrater.

Klobuke, cilindre in čepce v najnovejših fagonah in v velikih izberah priporoča
Jvan Soklič, Ljubljana
Pod Trančo št. 2.

52-27

Svoji k svojim!

Lud. Černe
zlatar in trgovec z urami

ter zapriseženi sodnijski cenilec
Ljubljana, Wolfve ulice 3.

Izborna zaloga briljantnega blaga,
zlatnine, srebrnine in raznih ur.

Lastna delavnica
za popravila in nova del a.
Cene najnižje. Solidna postrežba.

Največja slovenska tordka za obnovo
Združeni čevljarji v Ljubljani, Wolfve ulice št. 14

priporoča slavnemu občinstvu v njegovo lastno korist to domače podjetje, ki je že več let v posesti svoje lastne zaloge vseh vrst surovin in k stroki spajajočih potrebščin ter je kot tako edino sposobno vsreči vsem zahtevam.

Velika zaloga lastnega in tujea izdelka za gospode, dame in otroke v poljubno najmodernejših oblikah!

Naročila po meri in okusu se po želji, ravnotake tudi popravila z vso skrbljivostjo izvršujejo. — Zunanja naročila točno proti povzetju. — Ceniki zastoj.

Filijalka: Stari trg št. 28.

4-3

Krasno

pomladansko zalogo modnega blaga za gospode in dame, priporoča:

Engelbert Skušek

Ljubljana
Mestni trg št. 19.

104-60

Josip Leon

krojaški mojster

Celje Gosposka ulica 4
Gosposka ulica 9

se priporoča cenjenemu občinstvu za mnogobrojna naročila.

Posebno se priporočam cenjenemu prebivalstvu iz Trbovelj in okolice ter naznanjam, da prodajam ob plačilnih dnevih

10-4

v Trbovljah na Vodi
v hiši gospe Plevčak.

Vzamem tudi mero za obleke, katere izvršim do prihodnjega plačilnega dneva.

Modna trgovina.

P. MAGDIČ

Ljubljana
nasproti glavni pošti

priporoča: 35-3

vse modne in nakitne predmete, potrebščine za krojače in šivilje, damsko perilo, bluze, hišne halje, spodnja krila, narodne vezenine, zastave, trakove in znake.

Klobuke za dame in deklice.

Potrebščine za modistinje.

Popravljanje damskih klobukov.

Posebni oddelek : za gospode :

Vse vrste klobukov za gospode in otroke, tkano barvasto in belo perilo, kravate, rokavice in vse športne in toaletne predmete.

Globoko izpod cene

prodajam zaradi pomanjkanja prostora ravno došle spomladne in letne obleke, povrnike, dežne plašče za gospode in dečke. Najmodernejša konfekcijska za dame in deklice.

Konfekcijska trgovina

v Ljubljani

A. Lukič

Pred škofijo št. 19.

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikorije“, temveč določeno znamko:

„Franck“

da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja.

Varstv. znamka. Varstv. znamka. Varstv. znamka.

d. Rev. X 4487, 217. H. W. W.

Henrik Franck's sinovi
Zagreb

Sodrugji, somišljeniki! Zabalajte le v kavarne in brivnice, kjer je na razpolago vaše glasilo... Agitirajte „Rdeči Prapor“! Take gospihne povsod za

Nova Lenasi & Gerkman Nova

slovenska trgovina Ljubljana v vogal Stritarjevih in Lingarjevih ulic slovenska trgovina

priporoča

za pomlad in poletje

vsakovrstno sukneno, volneno in platneno blago.

Cene solidne in postrežba točna.

24-13

Ustanovljena 1847.

52-21

Ustanovljena 1847.

Čovarna pohištva J. J. Naglas

Turjaški trg št. 7 :: LJUBLJANA :: Turjaški trg št. 7

Največja zaloga pohištva za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na zmeti, žimnati modroci, otroški yozički i. t. d. Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

Kmečka delavska gospodarska zadruga

v Dobravljah, Goriško.

Registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Ustanovljena 1. 1908.

Vino se pošilja od 56 litrov naprej po jako zmernih cenah.

Podpisano se tem potom zahvaljuje dosedanjim vinskim odjemalcem, posebno občnemu konsumnemu društvu v Ljubljani, delavskemu konsumu v Idriji, zasebnikom v Mirnu in drugod.

To priliki pa uporabi, da priporoča veliko množino še neprodanega vipavskega naravnega vina iz lastnih kleti združenih kmetov iz Dobravelj, Skrilj, Brji, Šmarji, Rihemberga, Kamnja in bližnjih vasi, vsem svojim dosedanjim in novim odjemalcem po Kranjskem, Primorskem, Štajerskem, Koroskem in drugod.

Zadružno vodstvo.

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje!

Čopičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje, mizarje.

Lakov, pristnih angleških za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v posodih po 1/2, 1/4, 1/2 in 1 kg. 104-44

Jantarjevo glazuro za pode. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pode.

Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvastega za pode; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolna za barvanje naravnega lesa in pohištva.

Olje in mazilo za stroje, olje proti prahu.

Maščobo za usnje.

Oljnatih barv, priznanih najboljših.

Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schönfelda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, zajamčeno trpežnega.

Glpsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbollneja, najboljsega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhlh, kemičnih, prstenih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno 1. 1832.

Adolf Hauptmann v Ljubljani

Ustanovljeno 1. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.